اۋەلگى ماقساتتى ۇمتىپاۋ بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ

تاۋ قويناۋىنداعى ەڭ ارداقتى زووتەحنيك

ـــ ماناس اۋداندىق حايۋاناتتار ىندەتىنەن ساقتانۋ جانە تىزگىندەۋ ورتالىعىنىڭ جالپىلاسترۋ اعا زەرتتەۋشىسى ين چيباۋ تۇرالى

جانىمزداعى ۇلگىلەر

□ ءتىلشىمىز گاي يوۋجۇن
ەرىكتى ءتىلشى شۇي ۋانلي

نەگىزگى ساتىداعى مال شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكا قىزمەتكەرى رەتىندە، ونىڭ قول جەتكىزگەن داڭقتارىن "نۇر ـ شۇعىلالى" دەۋگە بولادى: مەملەكەتتىك دەڭگەي، مال شارۋاشىلىعىنان، بالقاشىلقتان مول ءونىم الۋ ۇلەسكەرلىك سيلىعى، مەملەكەتتىك عىلىم جالپىلاسترىپ شارۋالارعا تيىمدىلىك جەتكىزۋدىڭ باستاماشىسى، اۆتونوميالى رايونىنىڭ كورنەكتى ۇلەس قوسقان ۇزدىك ماماني سياقتىلار. وسى داڭقتاردىڭ ارتىندا ونىڭ 37 جىل بويى مال شارۋاشىلىق وڭىرىنە تەرەڭ تامىر تارتقان قاجىماس تاباندىلىعى جاتىر. ول ـــ ين چيباۋ، ماناس اۋداندىق حايۋاناتتار ىندەتىنەن ساقتانۋ جانە تىزگىندەۋ ورتالىعىنىڭ جالپىلاسترۋ اعا زەرتتەۋشىسى، "جۇڭگو ماناس سۇففۇلك قوينى" نەگىزگى قولعا ۇيرەتىپ جەتىلدىرۋشى.

■ اعا بۇىندارعا ىلەسىپ، قاجىماس ەرىك ـ جىگەردى ۇيرەندى

"وسى مەزگىلدەردە تاۋلى ءوڭىرىندەگى تاۋلىكتەگى تەمپەراتۋرا پارقى زور، شوپكە شىق كوپ تۇسەدى، شىق قۇرعاعانىنان كەيىن بارىپ مال جايساق مال، سۇففۇلك قوينىنىڭ ىندەتكە شالدىعۋىنىڭ الدىن الۋعا بولادى". 9 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى ماناس اۋداندىق شين ـ اۋ مال شارۋاشىلىق شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ نانشان مال فەرماسىندا اسىل تۇقىمدى قوي جەتىلدىرۋ بازاسىندا ين چيباۋ قوي تابىنىنىڭ دەنەلىك بەلگىلەرىن باقىلاي ءجۇرىپ، باقتاشىلارعا كومەك بولەتىن ىستەردى قاداعالادى.

1982 ـ جىلى مال شارۋاشىلىق وڭىرىنە كەلىپ قىزمەت ىستەگەننەن قازىرگە دەيىن ين چيباۋ مال شارۋاشىلىق وڭىرىنەن ايرىلماي، كومەگىلى مالدا بولدى. "ساپالى سۇففۇلك ەتتى قوي تۇقىمىن جەتىلدىرىپ شىققاندىعىما ءوزىمدى باقتىتى سەزىنەمىن ءارى وزىمە ـ ءوزىم رازى بولامىن"، ـ دەدى ول.

1982 ـ جىلى 20 جاستان اسقان ين چيباۋ شىجىزى اۋىل شارۋاشىلىق شۇەيۋانى (قازىر شىجىزى داشۇەسىنە قوسىلدى) مال شارۋاشىلىق كاسىبىنەن وقۋ تاۋىسىپ، ماناس اۋداندىعى ەڭ شەت ـ شالعاي نانشان مەملەكەت يەلىگىندەگى مال فەرماسىنىڭ مال شارۋاشىلىعى، مال شىپاگەرلىگى پۇنكتىنە بولىنەدى. كوپ وتپەي ول اۋدان قالاشىعىنان 60 نەشە كيلومەتر شالعايداعى تاۋلى وڭىرىندەگى ۇرىقتاندىرۋ پۇنكتىنە تۇرىپ ىستەۋگە جىبەرىلىپ، ساقا كىشى زووتەحنيكتەرمەن بىرگە قويدى قولدان ۇرىقتاندىرۋ قىزمەتىن ورىستەتىپ، 2 اي تۇرادى.

كۇندىز ين چيباۋ ساقا كىشى زووتەحنيكتەرگە ىلەسىپ، تاۋ اسىپ، تاس باسىپ، قوي ۇرىقتاندىرادى، ىندەتتەن ساقتايدى جانە ەمدەيدى؛ كەشتە كارەسىن شامنىڭ جارىعىندا ماتەريال رەتتەيدى.

"ساقا اعا بۇىنداردىڭ جىلدان ـ جىلعا تاۋ اسىپ، تاس باسىپ، ۇرىقتاندىرۋ، ىندەتتەن ساقتاۋ جانە ەمدەۋ جۇرگىزەتىندىگىن، وسى جۇمىسپەن ءومىر بويى شۇعىلدانعانىن كوردىم، ولاردىڭ بەينەتكە شىدامدى، ەڭبەككە ەگەي رۋحى ماعان تەرەڭ اسەر ەتتى، جەرگىلىكتى مالشىلار ءبىزدى قاجەت ەتەدى، وسىلاردىڭ بارلىعى مەنىڭ تۇراقتاپ ۇزاق ۋاقىت قىزمەت ىستەۋىمنىڭ سەبەبى"، ـ دەدى ين چيباۋ.

■ تاۋ قويناۋىنا تەرەڭ تامىر تارتىپ، "سۇففۇلك"تى جەتىلدىردى

1989 ـ جىلى 12 ـ ايدا اۆتونوميالى رايوندىق مال شارۋاشىلىق مەكەمەسى اۆستراليادان 271 سۇففۇلك اسىل تۇقىمدى ەتتى قوينى ەنگىزەدى. سول جىلى سۇففۇلك ەتتى قوي تۇقىم قايناري بازاسى ماناس اۋداندىعىنىڭ نانشان مال فەرماسىندا قۇرىلادى ءارى ين چيباۋدىڭ جەتەكشىلىگىمەن وسىرۋىنە تابىس ەتىلەدى. وسىدان كەيىن ين چيباۋ قىزمەتتەستەرىن باستاپ قوي تابىنىنا ىلەسە، كوكتەۋلكتە، جايلاۋدا ءجۇرىپ، قويدىڭ ارتىنان 25 جىلدى وتكىزەدى.

"كوشكەندە، كەي كەزدەرى 50 دە 60 كيلومەتر تاۋ جولىن جاياۋ باسۋ كەرەك، كەي كەزدەرى جول ازىق جەتپەي اش قالامىن، قانشا اياق كيىم توزدىرعاندىعىمدى دا بىلمەيمىن"، ـ دەيدى وتكەندى ەسكە العان ين چيباۋ.

سۇففۇلك ەتتى قوينى ەنگىزگەن العاشقى جىلى ءبىر ءبولىم اسىل تۇقىمدى قوي ىندەتكە شالدىعىپ، ۇشەۋى ولەدى. ماناس اۋداندىق باۋەۋفىلك مال ـ قۇس ىندەتىنەن ساقتانۋعا تەحنيكالىق قىزمەت وتەۋ سەرىكتەستىگىنىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ قىزمەتكەرى ۋاڭ شياندى ەسىنە الىپ بىلاي دەدى: "سول كەزدە قاندايى ىندەت ەكەندىگىن بىلمەۋشى ەدىك، كوپشىلىك ادام مەن مالدىڭ ءبىر ـ بىرىنە جۇعىمدالۋىنان قورقاتىن، ەشكىم ساقتىق ۋكولىن قويعىسى كەلمەدى، ين مۇعالىم باستاماشىلدىقپەن سناق جاساعان سوڭ عانا، كوپشىلىك ىندەتتەن ساقتانۋعا كىرىستى".

ىندەتتەن ساقتانۋدى جانە ونى تىزگىندەۋدى ەندى عانا شەشكەندە قويدى كوبەيتۋدە تاعى ماسەلە شىقتى. سۇففۇلك ەتتى قوينى جەرگىلىكتى ورىننىڭ ورتاسىنا ۇيلەسپەگەندىكتەن، ءبىر ءبولىم قويدا كوبەيۋ ماۋسىمى اۋىسۋ، اۋەلى، كوبەيمەۋ قۇبىلىسى تۋىلادى. قين ماسەلەلەر الدىندا، ين چيباۋ فيزيكالىق جولمەن، ءدارى ـ دارمەكپەن قايتا ـ قايتا سناق ەتۋ ارقىلى ەڭ سوڭىندا سۇففۇلك ەتتى قوينىڭ "2 جىلدا 3 رەت تولەدەۋى" سىندى جوعارى جىلىكتى كوبەيۋ تەحنيكاسىن زەرتتەپ شعادى.

1992 ـ جىلى ين چيباۋ داڭقپەن پارتيانىڭ مۇشە بولادى.

■ "سۇففۇلك" قوينى بۇكىل ەلگە جالپىلاسترىدى

ماناس اۋداندىق وڭتۇستىك بولىگىندەگى تاۋلى رايونىنىڭ ءتورت ماۋسىمداعى كلىمات وزگەرىسى كورنەكتى، ماۋسىم اۋىسقان مەزگىل مال ىندەتى ءجيى تۇيلاتىن كەز. ءار جولعى ماۋسىم اۋىسقاندا، ين چيباۋ بىرنەشە كۇن ارالاتا ءدارى ساندىعىن كوتەرىپ، مال شارۋاشىلىعى وڭىرلەرىنە بارىپ مالدىڭ دەنەسىنە بەلگىلەرىن تەكسەرىپ، جەرگىلىكتى مالشىلار جاعىنان ەڭ سەنىمدى "جالاڭاياق زووتەحنيك" دەپ اتالدى. ماناس شين ـ اۋ مال شارۋاشىلىعى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ تەحنيك زاۋود باسىنىڭ جاۋ يۇەچاڭ بىلاي دەدى: "اسىل تۇقىمدى قوي فەرماسىنىڭ ساپالى تۇقىم جەتىلدىرۋ جوسپارى، ىندەتتەن ساقتانۋ شارالارى سياقتىلاردىڭ ءبارىن ين چيباۋ بىزگە جاساپ بەرگەن، قاجەتتىمىز تۇسسە بولعانى تەلەفون شالساق جەتىپ كەلەدى".

2003 ـ جىلى 4 ـ ايدا ايەلى ۋاڭ لاننىڭ مۇرىن ـ جۇتقىنشاق راكىنا شالدىققانى انىقتالدى، ناۋقاسىن انىقتاتقان كۇنى ين چيباۋ قورالى قويدى جاياۋ باستاپ كوشپە بارا جاتقان ەدى. ناۋقاسى انىقتالعاننان 2008 ـ جىلى قايتىس بولعانعا دەيىن ءار رەت ايەلى شيپاحانا جاتىپ كۇيەۋىنىڭ سەرىك بولۋىن ەڭ قاجەت ەتكەن كەزدەردە ين چيباۋ قاشاندا سۇففۇلك اسىل تۇقىمدى قوينى كوبەيتۋدىڭ ءبىرىنشى شەبىنده قاربالاس ءجۇردى.

كوپ جىلدار بويى جەرگىلىكتى ورىنعا ۇيلەستىرىپ قولعا ۇيرەتۋ، جەتىلدىرۋ ارقىلى سۇففۇلك ەتتى قويى ماناس اۋدانىنىڭ، سوندای ـ اق ماڭىنداعى وڭىرلەردىڭ ەتتى قوي شارۋاشىلىعىنىڭ جەتەكشى تۇرىنە اينالدى، ماناس اۋدانى دا سۇففۇلك ەتتى قوينىڭ "1 ـ دارەجە بوينىنا تازا تۇقىمىن جەتىلدىرۋ، 2 ـ دارەجە بوينىنا كوبەيتىپ جەتىلدىرۋ، 3 ـ دارەجە بوينىنا بۇداناستىرىپ پايدالانۋ" داي ءوندىرىس جۇيەسىن ورناتتى. 2013 ـ جىلى ماناس "جۇڭگو سۇففۇلك مەكەنى" اتاعىنا ءساتتى تۇرده ءوتىنىش ەتتى ءارى "جۇڭگو ماناس سۇففۇلك قويى" ساۋدا ماركاسىن تىزىمگە الدىردى جانە ماناس سۇففۇلك قويى اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىنىڭ جاعرافيالىق بەلگى كۋالىگىن الدى. بۇگىنگى كۇنى ماناس اۋدانى مەملەكەت بوينىنا ەڭ ۇلكەن سۇففۇلك ەتتى قوي تۇقىم قايناري بازاسىنىڭ بىرىنە اينالىپ، تاياۋ جىلداردان بەرى ىلگەرىندى ـ كەيىندى بۇكىل ەلدىڭ جەر ـ جەرىنە سۇففۇلك اسىل تۇقىمدى قوينان 8000نان استامىن جالپىلاسترىدى.

"ءوزىم جەتىلدىرگەن ساپالى ەتتى قوي تۇقىمىنىڭ ارت ـ ارتىنان بۇكىل ەلدىڭ جەر ـ جەرىنە جالپىلاسىپ، ەگىنشى ـ مالشىلاردىڭ كىرىسىن ارتتىرىپ بايۇىنا مۇمكىندىك جاساعانىمدى كوردىم، بۇل مەنىڭ ومىرىمدەگى ەڭ ريزا بولاتىن ءىسىم"، ـ دەدى ين چيباۋ.

شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايونىنىڭ حالىقتىق اۋە شابۋىلىنان قورعانۋ سيگنالىن بەرۋ جونىندەگى حابارلاندىرۋى

«جۇڭحۋا حالىق رەسپۋبليكاسىنىڭ حالىقتىق اۋە شابۋىلىنان قورعانۋ زاڭى» جانە «شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايونىنىڭ حالىقتىق اۋە شابۋىلىنان قورعانۋ سيگنالىن بەرۋ جونىندەگى ۋاقىتشا بەلگىلەمەسى»نە ساي، مەملەكەت قورعانىسى تاربيەسى ۇگىتىن كۇشەيتۋ، حالىق بۇقاراسىنىڭ مەملەكەت قورعانىسى كوزقاراسىن جوعارىلاتۋ، حالىق بۇقاراسىنىڭ اۋە شابۋىلىنان قورعانۋ تانىمىن ارتتىرۋ ءۇشىن، اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتى 2019 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 18 ـ كۇنى ساعات 12دە بۇكىل رايون بويىنشا حالىقتىق اۋە شابۋىلىنان قورعانۋداعى ءتۇيىندى قالالاردا اۋە شابۋىلىنان قورعانۋ سيگنالىن ءبىر تۇتاس بەرۋدى تۇراقتاندىردى. قازىر قاتىستى ىستەردى تومەندەگىدەي حابارلاندىرامىز:

ءبىرىنشى، سيگنال بەرۋ ۋاقىتى

2019 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 18 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن ساعات 12دەن 00 مينۋتتان ساعات 12دەن 19 مينۋتقا دەيىن.

ەكىنشى، سيگنال تۇرلەرى

الدىن الا بەرىلەتىن سيگنال: 36 سەكۇند بەرىلىپ، 24 سەكۇند ءۇزىلىس جاسايدى، 3 رەت قايتالانۋى ءبىر پەريود بولادى (ۋاقىتى 3 مينۋت)؛

اۋە شابۋىلى سيگنالى: 6 سەكۇند بەرىلىپ، 6 سەكۇند ءۇزىلىس جاسايدى، 15 رەت قايتالانۋى ءبىر پەريود بولادى (ۋاقىتى 3 مينۋت)؛

كۇشىنەن قالدىرۋ سيگنالى: ءۇرتىس 3 مينۋت سيگنال بەرىلەدى.

ءارىبىر سيگنال ءتۇرىنىڭ ۋاقىت ارالىعى 5 مينۋت.

ءۇشىنشى، سيگنال بەرۋ كولەمى

ءۇرىمجى قالاسى، سانجى قالاسى، شىحزى قالاسى، كۇيتۇن قالاسى، قاراماي قالاسى، قۇلجا قالاسى، كورلا قالاسى، شاۋەشەك قالاسى، قۇمىل قالاسى، تۇرپان قالاسى، اقسۋ قالاسى، قاشقار قالاسى، بۇراتالا قالاسى، حوتان قالاسى، اتۇش قالاسى، التاي قالاسى، شيحۋ قالاسى.

بارشا حالىق حالىقتىق اۋە شابۋىلىنان قورعانۋ سيگنالىنىڭ تۇرلەرىن پارىقتاۋعا جانە وعان قانىق بولۋعا كومەك بولۋلەرى، قالىپتى تۇرمىس، ءوندىرىس جانە قىزمەت ءتارتىبىن ساقتاۋلارى كەرەك.

شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتى

2019 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى

مەكتەپكە اتپەن بارۋدان قالاعا بارىپ وقۋعا دەيىن

(باسى 1 ـ بەتتە)

قىزۋار مەزگىلدەردەن بەرى، كەدەيلىك پەن وقۋ ـ اعارتۋدىڭ مەشەۋلىگىنەن پامىرءۇستىرتىنىڭ تاۋلارىندەگى بالالاردا كەمەلدى بولعان مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋدى قابىلداۋ ورايى بولمادى.

كەدەيشىلىك سالدارىنان مەكتەپتەن قول ءۇزىپ، تۇرمىستىڭ اۋىرتپالىعىن ءرتە باستان ارقالاعان اعا ـ اپەكەلەرىندەي ەمەس، گۇلاشار شوعىرلى وقىتۋدىڭ "پويەزى"نە ۇلگىرىپ، 1 ـ جىلدىقتان باستاپ اۋدان قالاشىعىندا وقىدى، قازىر باستاۋىشتىڭ 6 ـ جىلدىعىندا ۇزدىك ناتيجەمەن وقىپ جاتقان ول شينجياڭ ىشىندەگى ورتالاۋ كلاسىنا ەمتيحان تاپسىرۋعا دايىندالۋدا، ونىڭ الداعى ارمانى "ىشكى ولكەلەردەگى جاقسى داشۇەلەردە وقىپ، ۇلكەن قالالاردا قالۋعا قۇلشىنىس جاساپ، ۇشاققا وتىرىپ تورتكىل دۇنيەنى سايالاتاتاۋ".

ەمەلەكەتتىڭ جانە شينجياڭنىڭ قارجى جانە ساياسات جاعىنان بەيمەدەۋىنىڭ دەم بەرۋىندە، 2014 ـ جىلى اقتاۋ اۋدانى بىرتىندەپ پامىر ۇستىرتىنە بىتىراي ورنالاسقان شالعاي تاۋلى وڭىرىندەگى 4 اۋىل ـ قالاشقىتاعى 63 وقىتۋ ءتۇيىنىن بىرىكتىرىپ مەكتەپ قۇرىپ، شوعىرلى وقىتۋ جۇرگىزىپ، اۋدان قالاشىعىنان شياۋبايياڭ باستاۋىش مەكتەبىن قۇردى. قازىر گۇلاشار سياقتى شالعاي تاۋلى وڭىرىندەگى 3181 ەگىنشى ـ مالشى پەرزەنتىنە كوپ مەدەنيالى ساباقحاناسى، ەلەكترونداندىق كۇي ساندىق وقىتۋ ءۇيى، پلاستماسسا جارىس جولى قالارلى وسىزامانداناعان قۇرىلعىلارى ساقاداي ـ ساي مەكتەپتە جاتاققا جاتىپ ءبىلىم الۋدا. ولاردىڭ اتا ـ اناسىنىڭ %70تەن استامى شەكارا قورعاۋشى، جىل بويى تاۋلى وڭىرىندە شەكارا شارلاپ، مال باعادى.

37 جاستاعى ەشەنالى وبۇلقاسىم 2014 ـ جىلى بالالارمەن بىرگە تاۋدان ءتۇسىپ، شياۋبايياڭ باستاۋىش مەكتەبىنىڭ وقىتۋشىسى بولدى، ول تىلشىعا بىلاي دەدى: بۇلۇڭكول اۋىلىنىڭ چاكىلاق قىستاعىنداعى وقىتۋ تۇيىننىڭ وقىتۋشى جەتىسپەيتىندىكتەن، بىرنەشە جىلدىقتىڭ وقۋشىلارى ءبىر ساباقحانادا وقيتىن، كوپتەگەن وقۋشىلار كۇندە تاۋ جولىندا بىرنەشە ساعات ءجۇرىپ مەكتەپكە ازەر جەتەتىن. قىستا تاۋدى قالىڭ قار باسىپ قالسا، جازدا تاسقىن ءجيى ءجۇرىپ وقۋشىلاردىڭ ساباق وقۋىنا نقىل جاسايتىن. كەيدە وقۋشىلاردىڭ اتا ـ انالارى مەن وقىتۋشىلار بالالاردى تاسقىن سۋىنان ارقالاپ ءوتىپ مەكتەپكە، ۇيگە اپاراتىن.

بۇگىنگى كۇندە، وقۋشىلاردىڭ تاعدىرىنىڭ وزگەرگەنىنە ءوز كوزىمەن كۋا بولعان ول وتە ريزا: "بۇرىن كوپتەگەن بالالار مەكتەپتەن ەرتە قول ءۇزىپ ۇيىنە قايتىپ مال باقتى نەمەسە باس قۇراپ كەتتى، نەشە ۇرپاق تۇگەل كەدەيلىك تاعدىرىنان قۇتىلا المادى. قازىرگى بالالاردا اناعۇرلىم كوپ تالعام بار، ساپالى وقۋ ـ اعارتۋدى قابىلداپ، ءبىلىم ارقىلى ءوزىنىڭ جانە وتباسىنىڭ تاعدىرىن وزگەرتە الاتىن ورايى تۇدى".

شياۋبايياڭ مەكتەبى جۇىق جىلدارداعى وڭتۇستىك شينجياڭدا وقۋ ـ اعارتۋدىڭ داموۋ ورەسىنىڭ قارىشتاپ جوعارىلاعاندىعىنىڭ نقشام كورىنىسى.

جۇىق جىلدارداعى بەرى، مەملەكەت وڭتۇستىك شينجياڭداعى 4 ايماق ـ وبلىستىڭ ءتۇيىن ەتپى، شەكارا، شالعاي، كەدەي وڭىرلەردەگى سايات جانە قارجىمەن قولداۋ تەبىنىن ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، اۋىل ـ قىستاق جاتاقتى مەكتەپ ينجەنەريالىق، "اۋىل ـ قىستاق وقۋشىلارىنىڭ قورەكتەگىن جاقسارتۋ جوسپارى"، وقۋ ـ اعارتۋ ارقىلى كەدەيلەردەگى سۇيەمەلدەۋدىڭ ارناۋلى شاراسى، ارنايى شتاتتىق وقىتۋشى جوسپارى، شينجياڭعا باعىنتالى كومەكتەسەتىن ولكە، قالالاردىڭ وقۋ ـ اعارتۋ جاعىنان كومەكتەسۋى قاتارلى ءبىر قىدىرۋ وقۋ ـ اعارتۋ ارقىلى حالىقتا تيىمدىلىك جاساۋ شارالارىن باستاپ اتقارىپ، جەرگىلىكتى ورىنداردىڭ "جۇمساق، قاتتى بولشەكتەرى"نىڭ دەڭگەيىن كوتەرۋىنە كومەكتەسىپ، وڭتۇستىك شينجياڭداعى اۋىر كەدەي وڭىرلەردىڭ مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋدى دامىتۋىنا "تايانىش بولىپ"، وڭتۇستىك شينجياڭداعى نەشە ميللیون از ۇلت وقۋشىلارىنىڭ تاعدىرىن وزگەرتتى.

اۆتونوميالى رايوندىق وقۋ ـ اعارتۋ مەڭگەرمەسى بەرگەن ەڭ جاڭا ساندى مالىمەتتە كورسەتىلۋىنشە، تەك وتكەن جىلدىڭ وزىندە شينجياڭ جالپى 4 ميلليارد 870 ميلليون يۋان قارجى ءبولىپ، "كەدەي وڭىرلەردىڭ مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋىن ءالسىز مەكتەپتەردىڭ نەگىزگى مەكتەپ باسقارۋ شارت ـ جاعدايىن جاڭىپاي جاقسارتۋ" جانە "3 رايون، 3 وبلىستى" وقۋ ـ اعارتۋ ارقىلى كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ ينجەنەريالىق اتقاردى، مۇنىڭ ىشىندە وڭتۇستىك شينجياڭداعى 4 ايماق ـ وبلىستا بولگەن قارجى 3 ميلليارد 350 ميلليون يۋانعا جەتىپ، جەرگىلىكتى ورىنداعى اۋىل ـ قىستاق مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋدىڭ جۇرگىزگەن مەكتەپتەردىڭ وقىتۋ شارت ـ جاعدايىن جاڭىپاي جاقسارتتى.

ەمەلەكەتتىڭ جانە اۆتونوميالى رايونىنىڭ وقۋ ـ اعارتۋ ساياساتىنىڭ "پايداسى"نىڭ ۇزدىكسىز تيانىقتانىپ جەمىس بەرۋىنە نىلەسە، وڭتۇستىك شينجياڭداعى مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋ كەزەڭىندەگى وقۋشىلاردىڭ مەكتەپكە ءتۇسۋ سالىستىرماسى تەز قارقىنمەن جوعارىلادى. وتكەن جىلدىڭ سوڭىنا دەيىن وڭتۇستىك شينجياڭدا باستاۋىش مەكتەپ وقۋ جاسىنداعى بالالاردىڭ مەكتەپكە ءتۇسۋ ناق سالىستىرماسى %99.89كە جەتتى، ورتالاۋ مەكتەپ وقۋ جاسىنداعى بالالاردىڭ مەكتەپكە ءتۇسۋ ناق سالىستىرماسى %99.6كە جەتتى، ورتالاۋ مەكتەپ كەزەڭىنەن ورتا مەكتەپ كەزەڭىنە جوعارىلاپ وقۋ سالىستىرماسى %98.6كە جەتتى.

وقۋ ـ اعارتۋدىڭ ادىلدىگىن جەبەۋ، كەدەيلىكتىڭ ۇرپاقتان ـ ۇرپاققا جالعاسۋىن ءۇزۋ ءۇشىن، شينجياڭ ارحيۋ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان، ەڭ تومەنگى تۇرمىسى قامتاماسىز ەتىلەتىن، ەرەكشە كەدەي، كومەك كورسەتىلەتىن، اسىراپ ـ باعىلاتىن، مۇگەدەك وقۋشىلارعا "دالمە ـ ءدال" قارجىلىق كومەك كورسەتۋ جانە ولاردى سۇيەمەلدەۋ ارقىلى بىردە ـ ءبىر وقۋشىنى "قاعىس قالدىرماۋ"عا شىنايى كەپىلدىك ەتتى. سونىمەن قاتار، ءتۇرلى وقۋشى قابىلداۋ جوسپارىن وڭتۇستىك شينجياڭعا ءتۇيىندى تۇردە بەيمەدەۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتپ، وڭتۇستىك شينجياڭعا ادەتتەگى جوعارى مەكتەپكە ەمتيحان بەرۋدە ايىرىم جوسپار اتقارىپ، وڭتۇستىك شينجياڭ وقۋ ـ اعارتۋدى دامىتۋدىڭ "قارقىندى ارناسى"عا ءتۇسۋىن بىلگەرىلەتتى.

(شىنحۋا اگەنتتىگىنىڭ 9 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن بەرگەن حابارى)

ءۇرىمجى اۋياتسياسىنىڭ 5 جىلدا تاسىمالداعان جولاۋشى سانى 8 ميلليون ادام ـ رەتتەن استى

(باسى 1 ـ بەتتە)

سونىمەن بىرگە، ءۇرىمجى اۋياتسياسى ۇرىمجىدەن چىڭدۋ، حاڭجوۋ، چىڭداۋ، ۋحان سياقتى جەرلەرگە كەلىپ ـ كەتەتىن ساۋدا رەتىندە، ساياحات بويىنشا جولاۋشى قايناري شوعىرلانعان اۋە لەنيالارىن بەلسەنە اشىپ، قولايلى، اشىق اۋە داڭعىلىن تۇلعالادى.

"شينجياڭدى تياناق ەتۋ، ەۋروپا ـ ازيانى جالعاۋ"، ءۇرىمجى اۋياتسياسى تاعى ۇرىمجىدەن باستاپ ۇشاتىن حالقارالىق اۋە جولى تورابىن قۇرۋعا قۇلشىنىپ، ءۇرىمجىنىڭ حالقارالىق اۋياتسيا ورتالىق بەكەتى مەن اۋە كاسىبىنەن ۇلگى كورسەتۋ رايونىن قۇرۋعا دەم بەرىپ، حالقارالاناعان اۋياتسيا سەرىكتەستىگىنە قاراي بەلسەندى قادام تاستادى. 2018 ـ جىلى 6 ـ ايدا ءۇرىمجى اۋياتسياسى ماۋسىمدىق حالقارالىق ساياحات اۋە جولى ـــ ءۇرىمجى ـ يركۇتسكى اۋە جولىن اشتى ءارى رەسمي ىسكە قوستى. 2019 ـ جىلى 5 ـ ايدا ءۇرىمجى اۋياتسياسى ءۇرىمجى ـ ۋحان ـ سينگاپۇر اۋە جولىن اشىپ، شينجياڭ، حۇبەي ەكى جەردىڭ ساياحاتشىلارىنىڭ سينگاپۇرعا بارىپ ساياحاتتاۋىنا، ساۋدا بايىمەن بارۋىنا قولايلىلىق جاراتىپ قانا قالماستان، "ءتىپتى شينجياڭ جاقسى جەر" ايگىلى مارکا وبرازىن شەتەلدەرگە تاراتتى.

حالقارانى بەتكە الىپ دامۇمەن بىرگە، ءۇرىمجى اۋياتسياسى دارىندىلاردى ەنگىزۋ ارناسىن اشىق ۇستاپ، "ءبىر بەلدەۋ، ءبىر جول" جەلى بويىنداعى مەملەكەتتەردى ءتۇيىن ەتىپ، ورتا ازيانى، باتىس ازيانى، وڭتۇستىك ازيانى بەتكە الىپ دارىندىلاردى بەلسەنە قابىلدادى، قازىر رەسمي قاتارلى ەلدەردەن كەلگەن شەتەلدىك اعا ۇشقىشتار 30دان ارتىق ادام بار.

"ءبىر بەلدەۋ، ءبىر جول" قۇرىلىسىنىڭ شكەرىلەي ىلگەرىلەۋىنە نىلەسە، بيىل جىل سوڭىندا ءۇرىمجى اۋياتسياسى بىرتىندەپ شياڭگاڭ اۋە جولىن اشۋدى، جاپونيا سياقتى حالقارالىق اۋە جولدارىن اشۋدى، ورتا ازيا، باتىس ازيا، وڭتۇستىك ازيا جانە ەۋروپا سياقتى وڭىرلەردىڭ حالقارالىق اۋە جولدارىن اشۋ تەبىنىن كۇشەيتىپ، رەسمي، تۇركيا، وزبەكستان، تاجىكستان سياقتى مەملەكەتتەرگە ۇشاتىن حالقارالىق اۋە جولىن اشۋدى جوسپارلاۋدا.

قازىر ءۇرىمجى اۋياتسياسى B737–800 تۇرپاتتى جولاۋشىلار ۇشاعىنان 15تەن ىسكە قوستى، جالپى 30 قالادا 50گە تاياۋ اۋە جولىن اشتى. الداعى جەردە ءۇرىمجى اۋياتسياسى "شينجياڭ ىشىندە تورابىنان، شىعىس ـ باتىستا سەكتور قالىپتاسقان، نەگىزگى جەلى مەن قوسالقى جەلى ۇشتاسقان، ەۋروپا ـ ازيا تۇتاسقان" اۋە جولى تورابىن قالىپتاستىرۋعا كۇش سالىپ، ەۋروپا ـ ازيا ەكونوميكا، مادەنيەت اۋىس ـ كۇيىسىنىڭ اۋەدەگى كوپىرىن ورناتادى.